Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (drugo prošireno vijeće)

13. prosinca 2017.*

„Ekonomska i monetarna politika – Bonitetni nadzor kreditnih institucija – Članak 4. stavak 3. Uredbe (EU) br. 1024/2013 – Bonitetni nadzor na konsolidiranoj osnovi – Nadzirana grupa – Institucije trajno povezane sa središnjim tijelom – Članak 2. stavak 21. točka (c) Uredbe (EU) br. 468/2014 – Članak 10. Uredbe (EU) br. 575/2013 – Kapitalni zahtjevi – Članak 16. stavak 1. točka (c) i stavak 2. točka (a) Uredbe br. 1024/2013”

U predmetu T-712/15,

Crédit mutuel Arkéa, sa sjedištem u Relecq Kerhuonu (Francuska), koji zastupaju H. Savoie i P. Mele, *avocats*,

tužitelj,

protiv

Europske središnje banke (ESB), koju zastupaju K. Lackhoff, R. Bax i C. Olivier, u svojstvu agenata, uz asistenciju D. Martina, M. Pittiea i M. Françona, *avocats*,

tuženika,

koju podupire

Europska komisija, koju zastupaju V. Di Bucci i K.–P. Wojcik, u svojstvu agenata,

intervenijent,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a radi poništenja Odluke ESB-a ECB/SSM/2015 – 9695000CG 7B84NLR5984/28 od 5. listopada 2015. kojom se utvrđuju bonitetni zahtjevi za grupu Crédit Mutuel,

OPĆI SUD (drugo prošireno vijeće)

u sastavu: M. Prek (izvjestitelj), predsjednik, E. Buttigieg, F. Schalin, B. Berke i M. J. Costeira, suci,

tajnik: S. Spyropoulos, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 6. lipnja 2017.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu

I. Okolnosti spora

1 Crédit mutuel je decentralizirana bankovna grupa koju čini mreža lokalnih unija koje imaju status zadruga. Svaka lokalna unija Crédit mutuela treba pristupiti regionalnom savezu i svaki savez treba pristupiti Confédération nationale du Crédit mutuel (CNCM), koji je središnje tijelo mreže u smislu članaka L.511–30 i L.511–31 francuskog code monétaire et financier (Monetarni i financijski zakonik, u daljnjem tekstu: CMF). Na nacionalnoj razini Crédit mutuel obuhvaća, osim toga, Caisse centrale du Crédit mutuel (CCCM), koji je kreditno zadružno dioničko društvo s promjenjivim kapitalom koje je dobilo odobrenje za rad kao kreditna institucija i u kojemu dionice imaju članovi mreže.

2 Tužitelj, Crédit mutuel Arkéa, kreditno je zadružno dioničko društvo s promjenjivim kapitalom koje je dobilo odobrenje za rad kao kreditna institucija. Osnovan je 2002. udruživanjem više regionalnih saveza kreditnih unija. Drugi su se savezi spojili kako bi osnovali CM11–CIC, dok su ostali pak zadržali samostalan status.

3 Dopisom od 19. rujna 2014. tužitelj je Europskoj središnjoj banci (ESB) podnio svoju analizu o nemogućnosti da ga se putem CNCM-a podvrgne bonitetnom nadzoru ESB-a. Dopisom od 10. studenoga 2014. ESB je naveo da će se s tim pitanjem obratiti nadležnim francuskim tijelima.

4 Dana 19. prosinca 2014. ESB je CNCM-u dostavio nacrt odluke kojom su utvrđeni bonitetni zahtjevi za grupu Crédit mutuel, od njega zatražio da osigura da se taj nacrt dostavi različitim subjektima od kojih je sastavljen te mu odredio rok za podnošenje njihovih očitovanja. Dana 16. siječnja 2015. tužitelj je ESB-u podnio svoja očitovanja. Dana 30. siječnja 2015. CNCM se izjasnio o očitovanjima koja je podnio tužitelj.

5 Dana 19. veljače 2015. ESB je CNCM-u dostavio revidirani nacrt odluke kojom su utvrđeni bonitetni zahtjevi za grupu Crédit mutuel kao i za subjekte od kojih se sastoji, i od njega zatražio da osigura da se taj revidirani nacrt dostavi potonjim subjektima te mu odredio rok za podnošenje njihovih očitovanja. Dana 27. ožujka 2015. tužitelj je podnio svoja očitovanja.

6 Dana 17. lipnja 2015. ESB je donio odluku kojom su utvrđeni bonitetni zahtjevi za grupu Crédit mutuel i u kojoj je istaknuo da je on nadzorno tijelo na konsolidiranoj osnovi za CNCM i nadležno tijelo zaduženo za nadzor subjekata navedenih u toj odluci, među kojima se nalazi tužitelj (uvodna izjava 1.). U članku 2. stavku 1. te odluke ESB je naveo da CNCM osigurava da grupa Crédit mutuel stalno ispunjava zahtjeve precizirane u Prilogu I. Iz članka 2. stavka 3. navedene odluke proizlazilo je da tužitelj treba stalno ispunjavati zahtjeve precizirane u Prilogu II–2, na temelju kojih je stopa redovnog osnovnog kapitala određena u visini od 11 %.

7 Dana 17. srpnja 2015. tužitelj je zatražio preispitivanje te odluke na temelju članka 24. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL 2013., L 287, str. 63.; u daljnjem tekstu: osnovna uredba) u vezi s člankom 7. Odluke ESB-a 2014/360/EU od 14. travnja 2014. o osnivanju Administrativnog odbora za preispitivanja i njegovih pravila postupanja (SL 2014., L 175, str. 47.). Dana 31. kolovoza 2015. održana je rasprava pred Administrativnim odborom za preispitivanja (u daljnjem tekstu: Odbor za preispitivanja).

8 Odbor za preispitivanja donio je 14. rujna 2015. mišljenje kojim je utvrđena zakonitost odluke ESB-a. U tom je mišljenju u biti naveo da se prigovore koje je tužitelj uputio protiv odluke od 17. lipnja 2015. može rasporediti u tri kategorije, ovisno o tome osporava li on korištenje konsolidiranog bonitetnog

nadzora nad Groupe Crédit mutuel putem CNCM-a zato što potonji nije kreditna institucija (prvi prigovor), navodi li nepostojanje „Groupe Crédit mutuel” (drugi prigovor) ili osporava odluku ESB-a da svoje zahtjeve u pogledu stope redovnog osnovnog kapitala podigne s 8 na 11 % (treći prigovor).

9 Što se tiče prvog prigovora, Odbor za preispitivanja kao prvo je podsjetio da je odlukom od 1. rujna 2014. ESB zaključio da grupa Crédit mutuel predstavlja značajnu nadziranu grupu te je tom prilikom istaknuo da je tužitelj subjekt koji je član te grupe i da CNCM u njoj predstavlja najvišu razinu konsolidacije. Kao drugo, istaknuo je da pojam središnjeg tijela koji se nalazi u članku 2. stavku 21. točki (c) Uredbe ESB-a (EU) br. 468/2014 od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar Jedinstvenog nadzornog mehanizma između Europske središnje banke i nacionalnih nadležnih tijela te s nacionalnim imenovanim tijelima (Okvirna uredba o SSM-u) (SL 2014., L 141, str. 1.; u daljnjem tekstu: Okvirna uredba o SSM-u) i u članku 10. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL 2013., L 176, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 13., str. 3.) nije definiran pravom Europske unije i da nije određeno da navedeno središnje tijelo mora biti kreditna institucija, pri čemu se u potporu tom tumačenju poziva na smjernice Odbora europskih nadzornih tijela za bankarstvo (CEBS) od 18. studenoga 2010. (u daljnjem tekstu: smjernice CEBS-a) kao i na članak 4. stavak 1. točku (g) osnovne uredbe. Kao treće, Odbor za preispitivanja je istaknuo da nije potrebno da ESB raspolaže cjelovitim skupom ovlasti za nadzor ili sankcioniranje u odnosu na matični subjekt grupe kako bi izvršavao bonitetni nadzor na konsolidiranoj osnovi. Kao četvrto, podsjetio je da je prije prijenosa te nadležnosti na ESB grupa Crédit mutuel bila putem CNCM-a predmet bonitetnog nadzora na konsolidiranoj osnovi francuskog nadležnog tijela, to jest autorité de contrôle prudentiel et de résolution (Agencija za bonitetni nadzor i sanaciju (ACPR)).

10 Što se tiče drugog prigovora, Odbor za preispitivanja je zaključio da grupa Crédit mutuel ispunjava uvjete utvrđene u članku 10. stavku 1. Uredbe br. 575/2013, na koji upućuje članak 2. stavak 21. točka (c) Okvirne uredbe o SSM-u. Kao prvo, Odbor za preispitivanja zaključio je da činjenica da je CNCM udruženje ne sprečava postojanje solidarnosti s povezanim institucijama. Kao drugo, utvrdio je da su izvještaji grupe Crédit mutuel u cijelosti sastavljeni na konsolidiranoj osnovi. Kao treće, zaključio je da je ESB s pravom utvrdio da CNCM ima ovlast davati upute upravi povezanih institucija.

11 Što se tiče trećeg prigovora, Odbor za preispitivanja smatrao je da ocjene ESB-a u pogledu razine zahtjeva u vezi s tužiteljevim redovnim osnovnim kapitalom nisu zahvaćene nikakvom očitom pogreškom u ocjeni i da nisu neproporcionalne. U tom je pogledu istaknuo trajna neslaganja između tužitelja i CNCM-a jer upućuju na probleme u vezi s upravljanjem koji mogu dovesti do dodatnih rizika.

12 Dana 5. listopada 2015. ESB je donio Odluku ECB/SSM/2015 – 9695000CG 7B84NLR5984/28 kojom su utvrđeni bonitetni zahtjevi za grupu Crédit mutuel (u daljnjem tekstu: pobijana odluka) i kojom je odluka od 17. lipnja 2015. stavljena izvan snage i zamijenjena na temelju članka 24. stavka 7. osnovne uredbe, pri čemu je zadržan isti sadržaj. Sama pobijana odluka stavljena je izvan snage Odlukom ESB-a ECB/SSM/2015 – 9695000CG 7B84NLR5984/40 od 4. prosinca 2015. s obzirom na to da su potonjom odlukom utvrđeni novi bonitetni zahtjevi za grupu Crédit mutuel kao i za subjekte od kojih se sastoji.

13 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 3. veljače 2016. tužitelj je pokrenuo postupak za poništenje odluke od 4. prosinca 2015.

II. Postupak i zahtjevi stranaka

14 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 3. prosinca 2015. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.

15 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 21. ožujka 2016. Europska komisija zatražila je intervenciju u potporu zahtjevu ESB-a.

16 Odlukom od 20. travnja 2016. predsjednik četvrtog vijeća Općeg suda odobrio je Komisiji intervenciju u potporu zahtjevu ESB-a.

17 Komisija je 1. lipnja 2016. podnijela svoj intervencijski podnesak.

18 Budući da je sastav vijećâ Općeg suda bio izmijenjen, sudac izvjestitelj raspoređen je u drugo vijeće, kojemu je, slijedom toga, dodijeljen ovaj predmet.

19 Na temelju mjera upravljanja postupkom predviđenih u članku 89. Poslovnika Općeg suda, od ESB-a je 3. travnja 2017. zatraženo da podnese više dokumenata. ESB je u dodijeljenom roku udovoljio tom zahtjevu.

20 Opći sud na prijedlog drugog vijeća Općeg suda i sukladno članku 28. Poslovnika odlučio je predmet uputiti proširenom sastavu suda.

21 Opći sud (drugo prošireno vijeće) odlučio je na prijedlog suca izvjestitelja otvoriti usmeni dio postupka.

22 Na raspravi od 6. lipnja 2017. saslušana su izlaganja stranaka i njihovi odgovori na pitanja koja je postavio Opći sud. Na kraju rasprave Opći sud je odlučio ne zatvoriti usmeni dio postupka i zatražio je od ESB-a da dostavi pisani odgovor na pitanje, a što je uneseno u zapisnik s rasprave. ESB je u dodijeljenim rokovima udovoljio tom zahtjevu.

23 Usmeni dio postupka zatvoren je 10. srpnja 2017.

24 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da poništi pobijanu odluku.

25 ESB i Komisija od Općeg suda zahtijevaju da:

– odbije tužbu;

– naloži tužitelju snošenje troškova.

III. Pravo

A. Dopuštenost tužbe

26 ESB osporava dopuštenost tužbe a da formalno ne ističe prigovor nedopuštenosti na temelju članka 130. Poslovnika. U tom pogledu ESB, kao prvo, ističe da je punomoć za podnošenje ove tužbe izdao predsjednik tužiteljeva upravnog odbora koji na temelju francuskog prava nema ovlast za zastupanje, zatim, kao drugo, smatra da tužitelj nema aktivnu procesnu legitimaciju za osporavanje pobijane odluke, osim članka 2. stavka 3. i Priloga II–2 i, kao treće, pobija postojanje tužiteljeva pravnog interesa.

27 Tužitelj zahtijeva da se ESB-ov argument o postojanju zapreke vođenju postupka odbije.

1. Pravilnost punomoći izdane tužiteljevim savjetnicima

28 ESB napominje da je punomoć koja je prvotno izdana tužiteljevim savjetnicima sastavio predsjednik njegova upravnog odbora, dok iz odluka francuskih sudova kojima se tumače članci L.225–51–1 i L.225–56 francuskog code de commerce (Trgovački zakonik) proizlazi da predsjednik upravnog odbora dioničkog društva nema ovlast za zastupanje na temelju zakona jer je ta ovlast dodijeljena samo glavnom direktoru, osim u slučaju objedinjavanja tih funkcija.

29 Prema članku 51. stavku 3. Poslovnika, odvjetnici koji zastupaju stranku koja je pravna osoba privatnog prava moraju u tajništvu položiti punomoć koju je izdala ta osoba. Osim toga, na temelju članka 51. stavka 4. tog istog poslovnika, ako punomoć nije položena, tajnik stranci o kojoj je riječ određuje razuman rok da ju podnese.

30 Članak 51. stavak 4. Poslovnika treba tumačiti na način da je nepostojanje punomoći u vrijeme podnošenja žalbe moguće ispraviti naknadnom dostavom dokumenta koji dokazuje postojanje te punomoći (vidjeti po analogiji presudu od 4. veljače 2015., KSR/OHIM – Lampenwelt (Moon), T-374/13, EU:T:2015:69, t. 12. i 13.; u vezi s Poslovnikom Suda vidjeti također presudu od 19. lipnja 2014., Commune de Millau i SEMEA/Komisija, C-531/12 P, EU:C:2014:2008, t. 33. i 34.).

31 U ovom slučaju, nakon zahtjeva u tom smislu tužiteljevi su odvjetnici dostavili Općem sudu dokument koji je izdao njegov ovlašteni zastupnik, to jest njegov glavni direktor, potvrđujući svoju namjeru da se o tužbi konačno odluči.

32 Stoga se tužba ne može smatrati nedopuštenom zbog nepravilnosti punomoći.

2. Tužiteljeva aktivna procesna legitimacija za osporavanje članka 2. stavka 1. pobijane odluke i Priloga I. toj odluci

33 ESB smatra u biti da tužitelj ima aktivnu procesnu legitimaciju samo za osporavanje dijela pobijane odluke koji se odnosi na njega, to jest članka 2. stavka 3. i Priloga II–2.

34 Valja istaknuti da pobijanu odluku, iako je sastavljena u obliku jedne odluke, treba analizirati kao skup pojedinačnih odluka (vidjeti u tom smislu i po analogiji presudu od 15. listopada 2002., Limburgse Vinyl Maatschappij i dr./Komisija, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P do C-252/99 P i C-254/99 P, EU:C:2002:582, t. 100.) kojima se svakom od subjekata navedenih u njezinu članku 2. određuju bonitetni zahtjevi. U tom pogledu valja istaknuti da iako je na temelju članka 6. pobijane odluke CNCM adresat te odluke, on mora na temelju članka 3. stavka 1. navedene odluke dostaviti upravnom tijelu svakog od subjekata navedenih u članku 2. tekst pobijane odluke i relevantan prilog te na temelju članka 3. stavka 2. pobijane odluke obavijestiti ESB o datumima na koje je obavio navedenu dostavu.

35 Što se tiče članka 2. stavka 1. pobijane odluke, budući da se u njemu pojašnjava da „[CNCM] osigurava da grupa Crédit mutuel stalno ispunjava zahtjeve precizirane u Prilogu I.”, valja zaključiti da je ta odluka upućena jedino CNCM-u u smislu članka 263. UFEU-a.

36 Zato je tužitelju dopušteno osporavati članak 2. stavak 1. pobijane odluke i Prilog I. na koji upućuje samo pod uvjetom da se taj aspekt pobijane odluke izravno i osobno odnosi na njega ili da se taj aspekt pobijane odluke izravno odnosi na njega te da pobijana odluka predstavlja regulatorni akt koji ne podrazumijeva provedbene mjere (vidjeti u tom smislu presudu od 26. rujna 2014., Royal Scandinavian Casino Århus/Komisija, T-615/11, neobjavljenu, EU:T:2014:838, t. 25. i navedenu sudsku praksu).

37 S obzirom na to da iz uvodne izjave 1. pobijane odluke i njezinih članaka 2. i 3. proizlazi da ESB tužitelja smatra subjektom koji se nalazi unutar grupe Crédit mutuel u odnosu na koju je ESB odlučio putem CNCM-a provoditi bonitetni nadzor na konsolidiranoj osnovi, treba smatrati da se članak 2. stavak 1. pobijane odluke i Prilog I. na koji upućuje izravno i osobno odnose na njega jer je na temelju njih CNCM subjekt odgovoran prema ESB-u za njegov bonitetni nadzor.

38 Iz toga nužno proizlazi da tužitelj ima aktivnu procesnu legitimaciju ne samo za osporavanje članka 2. stavka 3. i Priloga II–2 pobijanoj odluci već i njezina članka 2. stavka 1. i Priloga I. toj odluci.

3. Tužiteljev pravni interes za osporavanje pobijane odluke

39 Kako bi pobio postojanje tužiteljeva pravnog interesa, ESB napominje prije svega da je pobijana odluka 4. prosinca 2015. prestala proizvoditi svoje pravne učinke, to jest na datum na koji je donesena nova odluka, zatim da je tužitelj raspolagao stopom redovnog osnovnog kapitala višom od one koja mu je određena pobijanom odlukom te naposljetku da se tužitelj nikada nije protivio bonitetnom nadzoru nad grupom Crédit mutuel na konsolidiranoj osnovi od strane ACPR-a.

40 Valja podsjetiti da prema ustaljenoj sudskoj praksi interes za poništenje akta postoji jedino ako to poništenje može samo po sebi imati pravne posljedice (vidjeti u tom smislu presude od 24. lipnja 1986., AKZO Chemie/Komisija, 53/85, EU:C:1986:256, t. 21. i od 25. ožujka 1999., Gencor/Komisija, T-102/96, EU:T:1999:65, t. 40.).

41 Valja utvrditi da stavljanje izvan snage pobijane odluke odlukom od 4. prosinca 2015. ne lišava tužitelja pravnog interesa da ju osporava.

42 Naime, stavljanje izvan snage akta institucije nije priznanje njegove nezakonitosti te ima učinak *ex nunc*, za razliku od poništavajuće presude, na temelju koje se poništeni akt retroaktivno povlači iz pravnog poretka i smatra se da nikad nije ni postojao (presude od 12. prosinca 2006., Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Vijeće, T-228/02, EU:T:2006:384, t. 35., od 23. listopada 2008., People's Mojahedin Organization of Iran/Vijeće, T-256/07, EU:T:2008:461, t. 48. i od 30. rujna 2009., Sison/Vijeće, T-341/07, EU:T:2009:372, t. 47. i 48.).

43 Osim toga, tužitelj zadržava pravni interes za osporavanje pobijane odluke kako bi izbjegao da moguće poništenje odluke kojom je ona stavljena izvan snage ne dovede do toga da ona ponovno proizvodi učinke. Naime, u slučaju da odluka od 4. prosinca 2015. bude poništena, stranke bi bile vraćene u položaj u kojemu su bile prije nego što je ona stupila na snagu (vidjeti u tom smislu presudu od 31. ožujka 1971., Komisija/Vijeće, 22/70, EU:C:1971:32, t. 60.) i koji bi tako bio ponovno uređen pobijanom odlukom. Iz toga također proizlazi da tužitelj ima interes zahtijevati poništenje pobijane odluke kojom ESB utvrđuje njegove minimalne kapitalne zahtjeve u vezi s redovnim osnovnim kapitalom, neovisno o tome koja je bila razina njegova regulatornog kapitala kada je pobijana odluka bila na snazi.

44 Naposljetku, stoga što članak 2. stavak 1. pobijane odluke i Prilog I. toj odluci impliciraju tužiteljevu pripadnost grupi Crédit mutuel i njegov nadzor putem CNCM-a, iako on smatra da treba biti izravno obuhvaćen bonitetnim nadzorom ESB-a, on raspolaže pravnim interesom za osporavanje tog aspekta pobijane odluke neovisno o tome koji je njegov stav mogao biti kada je ACPR provodio bonitetni nadzor.

45 S obzirom na prethodno izneseno treba odbiti argument koji je ESB istaknuo u vezi s postojanjem zapreke vođenju postupka.

B. Meritum

46 U potporu svojoj tužbi tužitelj iznosi argumentaciju koja se može podijeliti u tri tužbena razloga.

47 Iako se općenito odnosi na pobijanu odluku, argumentacija sadržana u prva dva tužbena razloga u stvarnosti se odnosi jedino na zakonitost članka 2. stavka 1. pobijane odluke i Priloga I. toj odluci, kojima je ESB uspostavio konsolidirani bonitetni nadzor nad grupom Crédit mutuel putem CNCM-a. U okviru prvog tužbenog razloga tužitelj u biti ističe da je taj aspekt pobijane odluke zahvaćen nezakonitošću zato što CNCM nije kreditna institucija i ne može stoga biti obuhvaćen bonitetnim nadzorom ESB-a. U okviru svojeg drugog tužbenog razloga on smatra da je ESB pogrešno utvrdio postojanje „grupe" u svrhu bonitetnog nadzora.

48 U okviru svojeg trećeg tužbenog razloga tužitelj u biti osporava utvrđivanje svojeg redovnog osnovnog kapitala u visini od 11 % zbog toga što je na temelju članka 16. stavka 1. točke (c) i stavka 2. točke (a) osnovne uredbe određen regulatorni kapital koji je veći od minimalnih zakonskih zahtjeva. Iako je usmjeren protiv cijele pobijane odluke, valja utvrditi da se u stvarnosti taj tužbeni razlog tiče samo zakonitosti članka 2. stavka 3. pobijane odluke i Priloga II–2 toj odluci, koji se odnose na bonitetne zahtjeve određene tužitelju.

1. Prvi i drugi tužbeni razlog, koji se odnose na zakonitost članka 2. stavka 1. pobijane odluke i Priloga I. toj odluci

49 Iz uvodne izjave 1. kao i članka 2. stavka 1. pobijane odluke proizlazi da ESB uspostavlja konsolidirani bonitetni nadzor nad grupom Crédit mutuel putem CNCM-a zadužujući ga da osigura da navedena grupa stalno ispunjava zahtjeve iz Priloga I. navedenoj odluci.

50 Valja odmah odbiti ESB-ovo osporavanje relevantnosti tih dvaju tužbenih razloga zato što tužitelj priznaje da predstavlja značajan subjekt u smislu članka 6. stavka 4. osnovne uredbe koji podliježe izravnom bonitetnom nadzoru ESB-a. Naime, u okviru svojih prvih dvaju tužbenih razloga tužitelj osporava načine na koje se taj bonitetni nadzor izvršava, to jest to što se taj nadzor u odnosu na njega provodi putem CNCM-a jer je sastavni dio grupe Crédit mutuel.

51 Valja osim toga istaknuti da je, unatoč tomu što razlozi zbog kojih je ESB odlučio uspostaviti konsolidirani bonitetni nadzor nad grupom Crédit mutuel putem CNCM-a nisu izričito navedeni u pobijanoj odluci, Odbor za preispitivanja iznio obrazloženje s tim u vezi, koje je izneseno u točkama 8. do 10. ove presude. No, budući da je u pobijanoj odluci ESB odlučio u istom smislu kao i u mišljenju Odbora za preispitivanja, koje je dio konteksta pobijane odluke, treba zaključiti da je ESB preuzeo razloge koji se nalaze u navedenom mišljenju i da se osnovanost pobijane odluke može ispitati s obzirom njih (vidjeti u tom smislu presudu od 16. svibnja 2017., Landeskreditbank Baden-Württemberg/ESB, T-122/15, u žalbenom postupku, EU:T:2017:337, t. 125. do 127.).

52 U okviru svojih prvih dvaju tužbenih razloga tužitelj osporava ESB-ovo tumačenje članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u kao i uvjeta predviđenih u članku 10. stavku 1. Uredbe br. 575/2013, na koji prva odredba upućuje.

53 Prema članku 2. stavku 21. točki (c) Okvirne uredbe o SSM-u „nadzirana grupa" znači, među ostalim, „nadzirani subjekti od kojih svaki ima glavnu upravu u istoj državi članici sudionici pod uvjetom da su stalno povezani sa središnjim tijelom koje ih nadzire u skladu s uvjetima propisanima u članku 10. Uredbe […] br. 575/2013 i koje ima sjedište u istoj državi članici sudionici".

54 Članak 10. Uredbe br. 575/2013, naslovljen „Izuzeće za kreditne institucije stalno povezane sa središnjim tijelom”, predviđa:

„1. Nadležna tijela mogu, u skladu s nacionalnim pravom, izuzeti u potpunosti ili djelomično od primjene zahtjeva navedenih od dijela drugog do dijela osmog jednu ili više kreditnih institucija koje se nalaze u istoj državi članici te koje su stalno povezane sa središnjim tijelom koje ih nadzire, a koje ima sjedište u istoj državi članici, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) obveze središnjeg tijela i povezanih institucija predstavljaju zajedničku i solidarnu odgovornost ili za obveze svojih povezanih institucija u potpunosti jamči središnje tijelo;

(b) solventnost i likvidnost središnjeg tijela i svih povezanih institucija prate se kao cjelina na temelju konsolidiranih izvještaja tih institucija;

(c) uprava središnjeg tijela ovlaštena je za davanje uputa upravi povezanih institucija.”

55 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, prilikom tumačenja odredbe prava Unije valja voditi računa ne samo o pojmovima iz te odredbe već i o njezinom kontekstu te ciljevima propisa kojega je dio (vidjeti u tom smislu presudu od 7. lipnja 2005., VEMW i dr., C-17/-17, EU:C:2005:362, t. 41. i navedenu sudsku praksu).

56 U okolnostima ovog slučaja čini se korisnim teleološki i kontekstualno protumačiti članak 2. stavak 21. točku (c) Okvirne uredbe o SSM-u prije nego što se ispitaju prva dva tužbena razloga koja je tužitelj istaknuo.

a) Teleološko i kontekstualno tumačenje članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u

57 Kao prvo, što se tiče teleološkog tumačenja članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u, valja istaknuti da prema uvodnoj izjavi 9. te uredbe ona ima za cilj razvijati i određivati postupke suradnje određene osnovnom uredbom između ESB-a i nacionalnih nadležnih tijela unutar Jedinstvenog nadzornog mehanizma (u daljnjem tekstu: SSM) kao i s nacionalnim imenovanim tijelima. Prilikom teleološkog tumačenja članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u valja stoga uzeti u obzir i ciljeve osnovne uredbe.

58 U tom pogledu valja primijetiti da bonitetni nadzor grupa kreditnih institucija na konsolidiranoj osnovi ispunjava u biti dva cilja.

59 Prvi se cilj sastoji od toga da se ESB-u omogući da ocjeni rizike koji mogu utjecati na kreditnu instituciju i koji ne potječu od nje, već od grupe kojoj ona pripada.

60 Tako je u uvodnoj izjavi 26. osnovne uredbe precizirano kako slijedi:

„Rizici za sigurnost i pouzdanost kreditne institucije mogu nastati i na razini pojedine kreditne institucije i na razini bankovne grupe ili financijskog konglomerata. Posebni nadzorni aranžmani za ublažavanje tih rizika važni su za osiguranje sigurnosti i pouzdanosti kreditnih institucija. Osim nadzora pojedinih kreditnih institucija, zadaće ESB-a trebale bi uključivati nadzor na konsolidiranoj razini […].”

61 Drugi cilj koji se nastoji ostvariti bonitetnim nadzorom grupa kreditnih institucija na konsolidiranoj osnovi jest izbjeći da bonitetni nadzor subjekata od kojih se navedene grupe sastoje obavljaju različita nadzorna tijela.

62 Kao prvo, to osobito dolazi do izražaja kroz okolnost da se prema uvodnoj izjavi 38. i članku 6. stavku 4. osnovne uredbe ocjena važnosti kreditne institucije, o kojoj ovisi hoće li određene zadaće bonitetnog nadzora obavljati samo ESB ili će se obavljati decentralizirano u okviru SSM-a (vidjeti u tom smislu presudu od 16. svibnja 2017., Landeskreditbank Baden-Württemberg/ESB, T-122/15, u žalbenom postupku, EU:T:2017:337, t. 63.), provodi na najvišoj razini konsolidacije u državama članicama sudionicama. Taj je cilj preuzet u članku 40. stavku 1. i stavku 2. točki (a) Okvirne uredbe o SSM-u u pogledu nadziranih grupa.

63 Kao drugo, taj cilj dolazi također do izražaja u članku 40. stavku 2. Okvirne uredbe o SSM-u, iz kojeg proizlazi da se bonitetni nadzor ESB-a proteže na cijelu grupu u slučaju u kojem subjekt koji čini dio grupe podliježe tom nadzoru, bilo stoga što ispunjava kriterij izravne javne financijske pomoći bilo stoga što predstavlja jednu od tri najznačajnije kreditne institucije u državi članici sudionici.

64 Iz prethodno navedenog proizlazi da radi poštovanja ciljeva osnovne uredbe članak 2. stavak 21. točku (c) Okvirne uredbe o SSM-u i uvjete predviđene člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013 na koji upućuje treba tumačiti uzimajući u obzir namjeru zakonodavca da ESB-u omogući sveobuhvatan pregled svih rizika koji mogu utjecati na kreditnu instituciju kao i da izbjegne podjelu bonitetnog nadzora između ESB-a i nacionalnih tijela.

65 Što se tiče cilja svojstvenog članku 10. stavku 1. Uredbe br. 575/2013, valja primijetiti da se ta uredba tiče bonitetnih zahtjeva za kreditne institucije. U tom okviru cilj koji se nastoji postići člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013 jasno proizlazi iz njegova teksta. On se sastoji od mogućnosti nadležnog tijela da od primjene određenih zahtjeva predviđenih tom uredbom izuzme u potpunosti ili djelomično jednu ili više kreditnih institucija koje se nalaze u istoj državi članici te koje su stalno povezane sa središnjim tijelom koje ih nadzire, a koje ima sjedište u istoj državi članici. Isto tako, članak 10. stavak 2. navedene uredbe dopušta da se središnje tijelo izuzme od primjene istih bonitetnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi.

66 Međutim, u ovom predmetu uvjeti iz članka 10. stavka 1. Uredbe br. 575/2013 ne primjenjuju se na temelju te potonje uredbe radi toga da se ocijeni mogućnost izuzimanja od ispunjavanja zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, već se primjenjuju zbog upućivanja koje je u članku 2. stavku 21. točki (c) Okvirne uredbe o SSM-u izvršeno radi provjere postoji li nadzirana grupa.

67 Osim toga, moguće priznavanje postojanja nadzirane grupe u smislu članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u ne znači da se kreditnim institucijama od kojih se grupa sastoji odobrava izuzeće predviđeno u članku 10. stavku 1. Uredbe br. 575/2013 zato što nadležno tijelo uvijek može uskratiti pojedinačno izuzeće, čak i ako su ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013.

68 Naime, okolnost da uvjeti predviđeni člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013 mogu biti ispunjeni ne dovodi do istih posljedica, ovisno o tome radi li se o članku 2. stavku 21. točki (c) Okvirne uredbe o SSM-u ili samo o članku 10. stavku 1. Uredbe br. 575/2013. U prvom slučaju ona podrazumijeva nadzor grupe od strane ESB-a pod uvjetom da su uvjeti predviđeni člankom 40. Okvirne uredbe o SSM-u također ispunjeni. U drugom slučaju izuzeće od bonitetnih zahtjeva unutar grupe na pojedinačnoj osnovi nije automatsko, već ostaje mogućnost za nadležno tijelo.

69 Tako ESB može na temelju ispunjavanja uvjeta predviđenih člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013 zaključiti da se članak 2. stavak 21. Okvirne uredbe o SSM-u primjenjuje te izvršavati bonitetni nadzor cijele grupe, odbijajući pritom da kao nadležno tijelo na osnovi Uredbe 575/2013 izuzme subjekte iz grupe od ispunjavanja bonitetnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi.

70 Iz prethodno navedenog proizlazi da su samo ciljevi članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u relevantni u pogledu njezina tumačenja, unatoč njezinu upućivanju na članak 10. stavak 1. Okvirne uredbe o SSM-u.

71 Kao drugo, što se tiče kontekstualnog tumačenja članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u, valja primijetiti da se u svojemu mišljenju Odbor za preispitivanja u više navrata pozvao na sadržaj smjernica CEBS-a kako bi zaključio da su uvjeti predviđeni člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013 ispunjeni. Valja stoga ispitati jesu li navedene smjernice element pravnog konteksta čiji je dio članak 2. stavak 21. točka (c) Okvirne uredbe o SSM-u, a koji može biti relevantan za tumačenje uvjeta predviđenih člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013 na koje upućuje.

72 Valja podsjetiti da je CEBS prethodnik Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) i da se smjernice CEBS-a odnose na tumačenje članka 3. Direktive 2006/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o osnivanju i obavljanju djelatnosti kreditnih institucija (preinačeno) (SL 2006., L 177, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 8., str. 58.), kako je izmijenjena Direktivom 2009/111/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o izmjeni direktiva 2006/48/EZ, 2006/49/EZ i 2007/64/EZ vezano za banke povezane sa središnjim institucijama, određene stavke jamstvenog kapitala, velike izloženosti, nadzorne aranžmane i upravljanje u kriznim situacijama (SL 2009., L 302, str. 97.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 9., str. 260.). U članku 3. Direktive 2006/48 navedeno je da se „[j]edna ili više kreditnih institucija u istoj državi članici, a koje su trajno povezane sa središnjim tijelom koje ih nadzire te koje je osnovano u toj državi članici mogu […] izuzeti od zahtjeva iz […] ako nacionalno zakonodavstvo predviđa da […]”. Zatim se upućuje na tri uvjeta, i to one koji se sada nalaze u članku 10. stavku 1. Uredbe br. 575/2013.

73 Valja osim toga istaknuti da su smjernice CEBS-a bile donesene nakon zahtjeva zakonodavca u tom smislu, a koji je izložen u uvodnoj izjavi 2. Direktive 2009/111. On je naime zatražio od CEBS-a da „odredi […] smjernice kako bi se s time u vezi pojačala konvergencija nadzornih praksi [u pogledu članka 3. Direktive 2006/48]”.

74 Stoga vodeći računa o istovjetnosti teksta uvjetâ iz članka 3. Direktive 2006/48 i članka 10. stavka 1. Uredbe br. 575/2013 i okolnostima koje okružuju donošenje smjernica CEBS-a, to jest njihovo donošenje od strane tada nadležnog tijela i na zahtjev zakonodavca, smjernice CEBS-a mogu se uzeti u obzir u okviru pravnog konteksta čiji je dio članak 2. stavak 21. točka (c) Okvirne uredbe o SSM-u.

75 Međutim, tumačenje relevantnog zakonodavstva upravnog tijela ne može vezivati sud Unije koji je na temelju članka 19. UEU-a i dalje jedini nadležan za tumačenje prava Unije.

76 Osim toga, valja istaknuti da je to tumačenje CEBS dao uzevši u obzir samo ciljeve članka 3. Direktive 2006/48, koji su bili slični onima iz članka 10. Uredbe br. 575/2013, odnosno odobravanje izuzeća od ispunjavanja bonitetnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi ako su oni ispunjeni unutar grupe.

77 Međutim, zbog razloga izloženih u točkama 66. do 70. ove presude, nisu važni ti ciljevi, već oni iz članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u, koji nisu mogli biti uzeti u obzir prilikom donošenja smjernica CEBS-a.

78 Stoga, iako smjernice CEBS-a predstavljaju element koji sud Unije možda može uzeti u obzir, njima se ne može pripisati nikakva obvezujuća snaga.

b) Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na činjenici da CNCM nema svojstvo kreditne institucije

79 Tužitelj smatra da kako iz osnovne uredbe i iz Okvirne uredbe o SSM-u tako i iz Uredbe br. 575/2013 proizlazi da je bonitetni nadzor na konsolidiranoj osnovi nad institucijama povezanima sa središnjim tijelom moguć samo ako ono ima svojstvo kreditne institucije, što nije slučaj s CNCM-om.

80 ESB, koji Komisija podupire, zahtijeva da se ovaj tužbeni razlog odbije.

81 Uvodno valja istaknuti da, iako u svojim podnescima tužitelj primjećuje da se članak 127. stavak 6. UFEU-a i osnovna uredba tiču bonitetnog nadzora kreditnih institucija, on ne ističe nikakav prigovor nezakonitosti u odnosu na članak 2. stavak 21. točku (c) Okvirne uredbe o SSM-u, koji se temelji na tome da bi on, u slučaju u kojem bi ga trebalo tumačiti na način da ne zahtijeva da središnje tijelo mora imati svojstvo kreditne institucije, bio suprotan članku 127. stavku 6. UFEU-a ili osnovnoj uredbi, a što je potvrdio na raspravi.

82 Stoga, u okviru ovog tužbenog razloga dostatno je provjeriti treba li pojam „središnje tijelo" u smislu članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u shvatiti na način da podrazumijeva svojstvo kreditne institucije.

83 Budući da članak 2. stavak 21. točka (c) Okvirne uredbe o SSM-u upućuje na uvjete predviđene u članku 10. stavku 1. Uredbe br. 575/2013, valja ispitati proizlazi li to da mora biti riječ o kreditnoj instituciji izravno iz članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u ili neizravno iz navedenih uvjeta.

1) Pitanje proizlazi li iz članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u da središnje tijelo mora biti kreditna institucija

84 Tužitelj u biti smatra da s obzirom na to da se članak 127. stavak 6. UFEU-a kao i osnovna uredba odnose na bonitetni nadzor kreditnih institucija, članak 2. stavak 21. točku (c) Okvirne uredbe o SSM-u treba tumačiti na način da podrazumijeva da središnja tijela imaju svojstvo kreditne institucije. Dodaje da tu nemogućnost izvršavanja konsolidiranog bonitetnog nadzora putem središnjeg tijela koje nema navedeno svojstvo potvrđuje izostanak ESB-ovih ovlasti za nadzor i sankcioniranje u takvim okolnostima.

85 Na temelju sudske prakse navedene u točki 55. ove presude, valja doslovno, teleološki i kontekstualno protumačiti članak 2. stavak 21. točku (c) Okvirne uredbe o SSM-u.

86 Kao prvo, što se tiče doslovnog tumačenja članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u, valja istaknuti da se u tekstu te točke ne spominje da središnje tijelo mora imati svojstvo kreditne institucije, nasuprot slučaju predviđenom u članku 2. stavku 21. točki (a) te iste uredbe u kojem se izričito poziva na bonitetni nadzor grupe čije matično društvo ima svojstvo kreditne institucije.

87 Kao drugo, što se tiče teleološkog tumačenja članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u, valja uzeti u obzir ciljeve iznesene u točki 64. ove presude.

88 Međutim, u ovom je stadiju dostatno istaknuti a da nije potrebno detaljno ispitati uvjete predviđene u članku 10. stavku 1. Uredbe br. 575/2013, koji je obuhvaćen drugim tužbenim razlogom, da bi se u slučaju u kojemu su navedeni uvjeti ispunjeni iz toga logički izveo zaključak o dovoljnoj bliskosti među institucijama povezanima sa središnjim tijelom za utvrđenje da postoji grupa. Konkretnije, uvjet solidarnosti iz članka 10. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 575/2013 može u slučaju propasti kreditne institucije imati za posljedicu rizik za druge subjekte povezane s istim središnjim tijelom. Stoga je u skladu s ciljevima osnovne uredbe i Okvirne uredbe o SSM-u primijeniti kvalifikaciju „nadzirane grupe" u smislu članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u, neovisno o tome ima li središnje tijelo te grupe svojstvo kreditne institucije ili ne.

89 Osim toga, ako bi se prihvatila analiza tužitelja, to bi značilo da bi različite institucije povezane sa središnjim tijelom koje nema svojstvo kreditne institucije, ali ispunjava uvjete predviđene člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013, ovisno o svojem pojedinačnom značaju podlijegale u okviru SSM-a samo nadzoru ESB-a ili izravnom nadzoru nacionalnih nadležnih tijela, a što bi dovelo do podjele bonitetnog nadzora suprotno ciljevima kako osnovne uredbe tako i Okvirne uredbe o SSM-u.

90 Kao treće, što se tiče kontekstualnog tumačenja članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u, tužitelj doduše s pravom primjećuje u biti, s jedne strane, da osnovna uredba predviđa za ESB određeni niz ovlasti sve do mogućnosti izricanja administrativnih kazni, koje predstavljaju posljedicu nadzorne zadaće koja mu je povjerena, te, s druge strane, da relevantne odredbe osnovne uredbe ne predviđaju izvršavanje takvih ovlasti u odnosu na središnja tijela iz članka 2. stavka. 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u.

91 Naime, kako članak 10. osnovne uredbe, u vezi sa zahtjevima za informacijama, tako i njezin članak 11., u vezi s općim istragama, te njezin članak 16., u vezi s nadzornim ovlastima, upućuju na izvršavanje ESB-ovih ovlasti u odnosu na kreditne institucije, financijske holdinge, mješovite holdinge i mješovite financijske holdinge. Nadalje, u članku 18. te iste uredbe spominje se mogućnost izricanja kazni u odnosu na kreditne institucije, financijske holdinge i mješovite financijske holdinge.

92 Međutim, valja uzeti u obzir okolnost da se bonitetni nadzor grupe na konsolidiranoj osnovi izvršava povrh bonitetnog nadzora na pojedinačnoj osnovi nad kreditnim institucijama od kojih je grupa sastavljena, ali ga ne nadomješta, kako je to navedeno u uvodnoj izjavi 38. drugoj rečenici osnovne uredbe.

93 Stoga, nemogućnost ESB-a da izvršava takve ovlasti u odnosu na središnje tijelo koje nema svojstvo kreditne institucije ne predstavlja prepreku izvršavanju prikladnog bonitetnog nadzora zato što se ESB može koristiti svojim ovlastima u odnosu na subjekte povezane s navedenim središnjim tijelom.

94 Iz prethodno navedenog proizlazi da se članak 2. stavak 21. točka (c) Okvirne uredbe o SSM-u ne može tumačiti na način da sam po sebi podrazumijeva da središnje tijelo ima svojstvo kreditne institucije.

2) Pitanje proizlazi li iz članka 10. Uredbe br. 575/2013 da središnje tijelo mora biti kreditna institucija

95 Tužitelj smatra da poštovanje Uredbe br. 575/2013 podrazumijeva da središnje tijelo mora imati svojstvo kreditne institucije. U tom pogledu upućuje, s jedne strane, na članak 11. stavak 4. Uredbe br. 575/2013 te, s druge strane, na članak 10. stavak 1. točku (b) te iste uredbe.

96 Kao prvo, što se tiče članka 11. stavka 4. Uredbe br. 575/2013, u njemu je objašnjeno da „[p]ri primjeni članka 10. središnje tijelo koje se u tom članku navodi mora ispunjavati zahtjeve od dijela drugog do dijela osmog na osnovi konsolidiranog položaja cjeline koju čini središnje tijelo zajedno s njegovim povezanim institucijama”. Dio drugi do dijela osmog tiče su regulatornog kapitala, kapitalnih zahtjeva, velikih izloženosti, izloženosti prenesenom kreditnom riziku, likvidnosti, financijske poluge i informacija koje institucije moraju objaviti. Tužitelj u biti ističe da takve zahtjeve može ispunjavati samo kreditna institucija.

97 Valja utvrditi da se takva argumentacija ne može prihvatiti s obzirom na to da se njome primjenu članka 10. Uredbe br. 575/2013 uvjetuje poštovanjem članka 11. stavka 4. te iste uredbe, što proturječi kako doslovnom tumačenju navedenog članka 10. tako i odnosu tih dviju odredaba.

98 S jedne strane, u tekstu članka 10. Uredbe br. 575/2013 nema nikakvog upućivanja na članak 11. stavak 4. iste uredbe.

99 S druge strane, u skladu je s logikom odnosa između tih dviju odredaba da provedba članka 11. stavka 4. Uredbe br. 575/2013 bude posljedica primjene članka 10. te iste uredbe, a ne uvjet za nju. Naime, kada na temelju članka 10. Uredbe br. 575/2013 nadležno tijelo prihvati da subjekte povezane sa središnjim tijelom izuzme od ispunjavanja bonitetnih zahtjeva na pojedinačnog osnovi, tada se

primjenjuje članak 11. stavak 4. Uredbe br. 575/2013, nalažući da se navedeno središnje tijelo uskladi s bonitetnim zahtjevima na osnovi konsolidiranog položaja cjeline koju ono čini zajedno s povezanim institucijama.

100 U tom pogledu valja podsjetiti da se ovdje ne radi o osnovanosti odluke o izuzeću institucija povezanih sa središnjim tijelom od ispunjavanja bonitetnih zahtjeva, već o postojanju grupe u smislu članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u. No, potonja odredba upućuje samo na članak 10. Uredbe br. 575/2013, a ne na članak 11. stavak 4. iste uredbe.

101 Stoga, iako okolnost da je središnjem tijelu teško ispuniti zahtjeve iz članka 11. stavka 4. Uredbe br. 575/2013 može biti relevantna kada nadležno tijelo odlučuje hoće li odobriti pojedinačno izuzeće – što ostaje mogućnost čak i ako su ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 10. Uredbe br. 575/2013 – ona ne utječe na ESB-ovo izvršavanje bonitetnog nadzora nad cijelom grupom.

102 Kao drugo, što se tiče uvjeta iz članka 10. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 575/2013, on određuje da se „solventnost i likvidnost središnjeg tijela i svih povezanih institucija prate […] kao cjelina na temelju konsolidiranih izvještaja tih institucija”.

103 O pitanju ispunjava li CNCM taj uvjet raspravljalo se u okviru drugog dijela drugog tužbenog razloga. U ovom stadiju mora se samo provjeriti je li za poštovanje članka 10. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 575/2013 nužno to da središnje tijelo ima svojstvo kreditne institucije.

104 Kako bi taj uvjet bio ispunjen, potrebno je poštovati dva kriterija. Prvi se odnosi na postojanje konsolidiranih izvještaja grupe. Drugi podrazumijeva nadzor solventnosti i likvidnosti svih subjekata od kojih se grupa sastoji na temelju navedenih konsolidiranih izvještaja.

105 U tom pogledu stajalište iz točke 24. smjernica CEBS-a, prema kojem se taj zahtjev u pogledu nadzora solventnosti i likvidnosti svih subjekata od kojih se grupa sastoji na temelju tih konsolidiranih izvještaja mora sagledati s bonitetnog stajališta, treba poduprijeti zato što se članak 2. stavak 21. točka (c) Okvirne uredbe o SSM-u tiče upravo definicije nadziranih grupa.

106 Isto tako je CEBS u svojim smjernicama također s pravom naveo da nije potrebno da središnje tijelo ima svojstvo kreditne institucije stoga što je poštovanje dvaju kriterija izričito navedenih u članku 10. stavku 1. točki (b) Uredbe br. 575/2013 dostatno da se može izvršavati nadzor nad ispunjavanjem bonitetnih zahtjeva grupe.

107 Naime, postojanje konsolidiranih izvještaja omogućava općenitu procjenu financijskog položaja cjeline koju čini središnje tijelo zajedno sa svojim povezanim institucijama, a na temelju kojih se nadležno tijelo može uvjeriti da su likvidnost i solventnost te cjeline usklađene s bonitetnim zahtjevima, i to neovisno o tome ima li središnje tijelo svojstvo kreditne institucije ili ne.

108 Stoga, valja zaključiti da ni članak 10. stavak 1. točka (b) Uredbe br. 575/2013 ni članak 11. stavak 4. te iste uredbe ne podrazumijevaju da središnje tijelo mora imati svojstvo kreditne institucije kako bi se članak 2. stavak 21. točka (c) Okvirne uredbe o SSM-u primjenjivao.

109 S obzirom na sve izneseno, valja odbiti prvi tužbeni razlog.

c) Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na nepostojanju nadzirane grupe u smislu članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u i članka 10. Uredbe br. 575/2013

110 U okviru svojeg drugog tužbenog razloga tužitelj smatra da Crédit mutuel ne ispunjava uvjete predviđene člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013, na koji upućuje članak 2. stavak 21. točka (c) Okvirne uredbe o SSM-u, pa se stoga ne može okvalificirati kao „grupa” u smislu te odredbe.

Taj se tužbeni razlog može podijeliti u tri dijela, koji se temelje na povredi uvjeta utvrđenih u članku 10. stavku 1. točki (a) Uredbe br. 575/2013, članku 10. stavku 1. točki (b) navedene uredbe i u članku 10. stavku 1. točki (c) iste uredbe.

1) Prvi dio drugog tužbenog razloga, koji se temelji na povredi članka 10. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 575/2013

111 Uvodno, tužitelj ističe da iz članka 6. Uredbe br. 575/2013 proizlazi da u načelu kreditne institucije podliježu bonitetnim zahtjevima na pojedinačnoj osnovi i da mogućnost koja postoji na temelju članka 10. te iste uredbe ima obilježje iznimke koja je primjenjiva samo u okolnostima u kojima se grupu može smatrati jedinstvenim subjektom i u kojima primjena bonitetnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi ne bi predstavljala nikakvu dodanu vrijednost.

112 Tužitelj ističe da CNCM ne raspolaže niti ima pravo raspolagati regulatornim kapitalom koji mu omogućava da jamči ili solidarno odgovara za obveze svojih povezanih društava i da je stoga ESB pogrešno utvrdio da je ispunjen uvjet predviđen člankom 10. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 575/2013.

113 Na prvom mjestu, tužitelj u biti smatra da se pojmovi solidarnosti i jamstva mogu protumačiti samo s obzirom na pravila francuskog prava kojima su uređeni odnosi između CNCM-a i njegovih povezanih društava. Kao prvo, nikakva solidarnost CNCM-a s njegovim povezanim društvima u odnosu na njihove davatelje kredita ne postoji u smislu članka 1200. francuskog Građanskog zakonika. Kao drugo, CNCM niti je jamac za obveze koje su njegova povezana društva preuzela u smislu članka 2288. francuskog Građanskog zakonika niti daje samostalnu garanciju u smislu članka 2321. tog istog zakonika. Kao treće, članak L.511–31 CMF-a ne može se tumačiti na način da podrazumijeva postojanje solidarnosti ili jamstva CNCM-a u korist njegovih povezanih društava. Kao četvrto, isto vrijedi za posebne odredbe koje se primjenjuju na CNCM i nalaze se u članku L.512–55 i sljedećima CMF-a. Tužitelj dodaje da ne postoji nikakav mehanizam unutar grupne financijske potpore kao što su one koje se mogu usvojiti na temelju članka L.613-46 i sljedećih CMF-a.

114 Na drugom mjestu, tužitelj ističe da CNCM ne raspolaže nikakvom ovlašću za prijenos regulatornog kapitala među povezanim društvima. S jedne strane, članak L. 511-31 CMF-a ne predviđa da središnja tijela mogu obavljati takve prijenose te, s druge strane, nova sudska praksa Conseil constitutionnela (Ustavno vijeće, Francuska) onemogućava prijenose ovlasti bez suglasnosti predmetnih povezanih društava.

115 Na trećem mjestu, tužitelj smatra da opća odluka CNCM-a br. 1–1992 od 10. ožujka 1992. o solidarnosti između kreditnih unija i poljoprivrednih kreditnih unija ne predviđa da su obveze središnjeg tijela i povezanih subjekata solidarne ili da za njih jamče jedne ili druge unije. Podsjeća da je u samoj pobijanoj odluci istaknuto da nije definiran mehanizam solidarnosti predviđen unutar Crédit mutuela. Također smatra da postojanje fonda od 2 % depozita unutar CCCM-a ne dopušta zaključak da je ispunjen uvjet predviđen člankom 10. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 575/2013.

116 ESB, koji Komisija podupire, zahtijeva da se prvi dio drugog tužbenog razloga odbije.

117 U vezi s tim prvim uvjetom valja provjeriti predstavljaju li obveze CNCM-a i s njime povezanih institucija solidarnu odgovornost ili CNCM jamči u potpunosti za obveze institucija koje su s njime povezane.

118 Kao prvo, što se tiče smisla članka 10. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 575/2013, na početku treba odbiti argument tužitelja koji se temelji na tome da izraze „zajednička i solidarna” i „odgovornost [za koju] jamči” treba tumačiti s obzirom na relevantne članke francuskog Građanskog zakonika.

119 Naime, ustaljena je sudska praksa Suda da iz zahtjeva za ujednačenu primjenu prava Unije kao i načela jednakosti proizlazi da pojmovi iz odredbe prava Unije koja ne sadrži nikakvo izričito upućivanje na pravo država članica za utvrđivanje njezina smisla i dosega trebaju u cijeloj Uniji imati autonomno i ujednačeno tumačenje, koje treba dati uzimajući u obzir kontekst odredbe i cilj predmetnog propisa (vidjeti presudu od 5. prosinca 2013., Vapenik, C-508/12, EU:C:2013:790, t. 23. i navedenu sudsku praksu).

120 Budući da pojmove „solidarnost” i „jamstvo” Uredba br. 575/2013 ne definira upućivanjem na pravo država članica, treba zaključiti da se radi o autonomnim pojmovima prava Unije.

121 U svojem se mišljenju Odbor za preispitivanja pozvao na tumačenje iz smjernica CEBS-a.

122 U tom je pogledu pravilno navedeno u točki 19. smjernica CEBS-a da uvjet predviđen člankom 3. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2006/48, čiji je tekst sličan onome iz članka 10. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 575/2013, predviđa različite slučajeve, to jest jamstvo središnjeg tijela u odnosu na njegova povezana društva, uzajamno jamstvo središnjeg tijela i njegovih povezanih društava ili sustav međujamstva unutar grupe u smislu da su povezana društva također međusobno jamci.

123 U točki 20. svojih smjernica CEBS smatra u biti da bi za postojanje jamstva ili solidarnosti „uspostavljeni mehanizmi trebali […] osigurati da ne postoji nikakva pravna ni činjenična prepreka brzom prijenosu regulatornog kapitala i likvidnosti unutar grupe kako bi se osiguralo da se ispune obveze prema vjerovnicima središnjeg tijela i njegovih povezanih društava” i da „grupa kao cjelina treba biti u mogućnosti da iz raspoloživih sredstava pruži potrebnu potporu na temelju uspostavljenih mehanizama”.

124 Valja utvrditi da se taj drugi aspekt CEBS-ova tumačenja ne može u cijelosti poduprijeti, barem ne u okolnostima u kojima se članak 10. stavak 1. točka (a) Uredbe br. 575/2013 primjenjuje zbog upućivanja u članku 2. stavku 21. točki (c) Okvirne uredbe o SSM-u.

125 Naime, ako bi se prihvatilo stajalište CEBS-a, to bi značilo da bi se uvjet u članku 10. stavku 1. točki (a) Uredbe br. 575/2013 tumačio s obzirom na uvjet koji se odnosi na prijenose sredstava između matičnog društva i njegovih društava kćeri kako bi se na njih moglo primijeniti izuzeće od ispunjavanja bonitetnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi. On se nalazio u članku 69. Direktive 2006/48, a sada se nalazi u članku 7. stavku 1. točki (a) Uredbe br. 575/2013, koja se tiče okolnosti da „ne postoje tekuće ili predvidive značajne praktične ili pravne prepreke za promptni prijenos regulatornog kapitala ili za otplatu obveza od strane matičnog društva”.

126 No, s jedne strane, valja istaknuti da se tekst tih dviju odredaba, to jest članka 7. stavka 1. točke (a) i članka 10. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 575/2013 razlikuje, što se protivi tumačenju kojim se izraze koje zakonodavac koristi za jednu vrstu situacija, to jest odnose između matičnog društva i njegovih društava kćeri, namjerava protegnuti na drugu vrstu situacija, to jest na odnose koji postoje među institucijama povezanima sa središnjim tijelom.

127 S druge strane, takvo bi tumačenje bilo suprotno ciljevima članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u.

128 Naime, kako je istaknuto u točkama 59. do 64. ove presude, pojmom grupe u kontekstu osnovne uredbe i Okvirne uredbe o SSM-u želi se, među ostalim, omogućiti ESB-u da ocjeni rizike koji mogu utjecati na kreditnu instituciju i koji ne potječu od nje, već od grupe kojoj ona pripada. Budući da postoji obveza prijenosa regulatornog kapitala i likvidnosti unutar grupe kako bi se osiguralo da se ispune obveze prema vjerovnicima – neovisno o tome odvija li se taj prijenos na način koji je CEBS istaknuo – rizik koji utječe na povezanu kreditnu instituciju može se proširiti na cijelu grupu kojoj ona pripada, što znači da ESB može izvršavati svoj bonitetni nadzor na cjelini koja se sastoji od središnjeg tijela i njegovih povezanih društava.

129 Iz tog istog razloga tužiteljev argument, koji se temelji na tome da prema logici Uredbe br. 575/2013 članak 10. te uredbe treba primijeniti samo u okolnostima u kojima primjena bonitetnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi nema nikakvu dodanu vrijednost, jest irelevantan zato što se u ovom slučaju radi samo o postojanju nadzirane grupe u smislu članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u i što zbog razloga izloženih u točkama 67. do 69. ove presude utvrđenje o postojanju takve grupe ne znači automatski dodjelu izuzeća predviđenog člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013 u odnosu na subjekte od kojih se ona sastoji.

130 Stoga je u skladu s ciljem članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u, ali i s tekstom članka 10. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 575/2013, zaključak da je uvjet koji se nalazi u potonjoj odredbi ispunjen jer postoji obveza prijenosa regulatornog kapitala i likvidnosti unutar grupe kako bi se osiguralo da se ispune obveze prema vjerovnicima.

131 Na drugom mjestu, što se tiče primjene tog prvog uvjeta na ovaj slučaj, valja podsjetiti da je Odbor za preispitivanja istaknuo više razloga u potporu utvrđenju da je on ispunjen. Radi se, prvo, o tekstu članka L.511–31 CMF-a, drugo, o bezuvjetnoj obvezi intervencije CNCM-a u korist unija u poteškoćama koja proizlazi iz Odluke CNCM-a br. 1-1992 od 10. ožujka 1992. (vidjeti točku 115. ove presude), treće, o postojanju resursa CNCM-a i CCCM-a koji se mogu upotrijebiti, četvrto, o osnivačkom aktu CCCM-a i, peto, o okolnosti da je u prošlosti subjektima u poteškoćama dodijeljena izvanredna potpora.

132 Što se tiče prvog razloga koji Odbor za preispitivanja ističe, to jest teksta članka L.511–31 CMF-a, valja podsjetiti da se prema ustaljenoj sudskoj praksi doseg nacionalnih zakonskih, regulatornih ili upravnih odredbi treba procijeniti s obzirom na tumačenje koje daju nacionalni sudovi (vidjeti presudu od 16. rujna 2015., Komisija/Slovačka, C-433/13, EU:C:2015:602, t. 81. i navedenu sudsku praksu). Međutim, u izostanku odluke nadležnih nacionalnih sudova nužno je na Općem sudu da odluči o dosegu navedenih odredaba.

133 Iz teksta članka L.511–31 CMF-a proizlazi tek postojanje obveze navedenih središnjih tijela da poduzmu „sve nužne mjere, osobito kako bi se zajamčila likvidnost i solventnost svake od tih institucija i društava kao i cijele mreže”.

134 Valja utvrditi da tekst članka L.511–31 CMF-a ne omogućava sam po sebi zaključak da je ispunjen uvjet predviđen člankom 10. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 575/2013 jer je upućivanje na poduzimanje „nužnih mjera” kako bi se „zajamčila likvidnost i solventnost svake od institucija i društava kao i cijele mreže” preopćenito da se iz toga može izvesti zaključak o postojanju obveze o prijenosu regulatornog kapitala i likvidnosti unutar grupe kako bi se osiguralo da se ispune obveze prema vjerovnicima.

135 S druge strane, iz tumačenja odluke od 10. ožujka 1992. proizlazi postojanje mehanizma solidarnosti u korist unija u poteškoćama, to jest unija koje ne mogu poštovati bankarske propise, unija koje se ne mogu nositi s iznimnom štetom, unija koje iskažu negativne rezultate i unija čiji je radni kapital negativan (članak 2.). Pojašnjeno je da ta intervencija može biti u obliku predujmova uz naknadu koji su eventualno povezani sa subvencijama za iznos kamata na predujmove, subvencijama, redovnim zajmovima ili participativnim zajmovima i besplatnim jamstvima za sve ili dio njihovih obveza (članak 3.). Naposljetku, iz njega također proizlazi da iako se ta solidarnost u načelu ostvaruje na regionalnoj razini, unija može zahtijevati nacionalnu solidarnost (članak 4.) i da u takvom slučaju CNCM mora obvezno intervenirati u korist unije u poteškoćama (članak 5.).

136 Ti elementi pokazuju da postoji obveza prijenosa regulatornog kapitala i likvidnosti unutar društva Crédit mutuel koja je namijenjena tomu da se osigura ispunjavanje obveza prema vjerovnicima.

137 Stoga, iako je ESB mogao u Prilogu I. pobijanoj odluci istaknuti određene slabosti u primjeni tog mehanizma solidarnosti, s obzirom na samo njegovo postojanje on je osnovano zaključio da je ispunjen uvjet predviđen člankom 10. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 575/2013.

138 Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da kada su određeni razlozi za neku odluku sami po sebi takve naravi da je u dovoljnoj mjeri opravdavaju, pogreške koje se mogu odnositi na druge razloge akta ne utječu na njegovu izreku (vidjeti u tom smislu i po analogiji presude od 12. srpnja 2001., Komisija i Francuska/TF1, C-302/99 P i C-308/99 P, EU:C:2001:408, t. 27. i od 12. prosinca 2006., SELEX Sistemi Integrati/Komisija, T-155/04, EU:T:2006:387, t. 47.). Na temelju te sudske prakse Opći sud smatra da nije nužno ispitati osnovanost drugih razloga istaknutih u mišljenju Odbora za preispitivanja.

139 Ovaj zaključak ne može opovrgnuti suprotna argumentacija tužitelja. To je osobito slučaj s upućivanjem na Odluku Conseil constitutionnela (Ustavno vijeće) br. 2014-449 QPC od 6. veljače 2015. zato što se ona odnosila isključivo na usklađenost s francuskim ustavom odredbe CMF-a kojom se ACPR ovlašćuje da po službenoj dužnosti naloži prijenos portfelja na štetu društva za osiguranje, a što ju stoga čini irelevantnom u odnosu na mehanizam solidarnosti koji je predviđen između povezanih institucija koje su obuhvaćene istom bankovnom grupom.

140 S obzirom na prethodno navedeno, prvi dio drugog tužbenog razloga treba odbiti.

2) Drugi dio drugog tužbenog razloga, koji se temelji na povredi članka 10. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 575/2013

141 Tužitelj smatra da je ESB pogrešno utvrdio da je ispunjen uvjet u članku 10. stavku 1. točki (b) Uredbe br. 575/2013.

142 Kao prvo, pojmovi solventnosti i likvidnosti mogu imati smisao samo u odnosu na kreditne institucije, dok CNCM predstavlja udruženje.

143 Kao drugo, solventnost i likvidnost davatelja kredita agencije za kreditni rejting i regulatori procjenjuju na razini grupa povezanih s CNCM-om. Izvještaji koje CNCM objavi predstavljaju jednostavno agregiranje različitih grupa i umjetni su stoga što te grupe ne čine gospodarsku cjelinu.

144 Kao treće, Odbor za preispitivanja pogrešno je smatrao taj uvjet ispunjenim oslanjajući se na članak L.511–20 CMF-a, prema kojemu se „financijske institucije i društva povezana s mrežom i središnjim tijelom u smislu članka L.511–31 smatra dijelom iste grupe radi primjene ovog Zakonika”. Tužitelj ističe da ta kvalifikacija kao „grupe” vrijedi samo za primjenu CMF-a te je irelevantna u pogledu pitanja jesu li ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 10. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 575/2013. Isto tako, ni na temelju članka L.511–31 ni na temelju članka 25. osnivačkog akta CNCM-a ne može se dokazati da je taj drugi uvjet ispunjen. Isto vrijedi za članak 2. navedenog osnivačkog akta i druge odredbe CMF-a na koje se ESB poziva.

145 ESB i Komisija zahtijevaju da se drugi dio drugog tužbenog razloga odbije.

146 Prema članku 10. stavku 1. točki (b) Uredbe br. 575/2013, „solventnost i likvidnost središnjeg tijela i svih povezanih institucija [mora se pratiti] kao cjelina na temelju konsolidiranih izvještaja tih institucija”.

147 Zbog razloga izloženih u točkama 104. i 105. ove presude taj uvjet treba shvatiti kao da podrazumijeva poštovanje dvaju kriterija. Prvi se odnosi na postojanje konsolidiranih izvještaja grupe. Drugi pretpostavlja da se solventnost i likvidnost svih subjekata od kojih se grupa sastoji nadzire s bonitetnog stajališta i na temelju njezinih konsolidiranih izvještaja.

148 U svojem je mišljenju Odbor za preispitivanja smatrao taj uvjet ispunjenim kako u pogledu odgovornosti CNCM-a na temelju članka L.511–31 CMF-a u vezi s likvidnošću i solventnošću povezanih institucija i cijele mreže tako i u pogledu teksta članka 25. osnivačkog akta CNCM-a.

149 Opći sud smatra da taj zaključak treba poduprijeti.

150 Što se tiče prvog kriterija, njega treba smatrati ispunjenim jer prema članku 25. osnivačkog akta CNCM-a njegov upravni odbor „usvaja godišnje izvještaje [CNCM-a], nacionalne konsolidirane izvještaje i sastavlja izvještaje o poslovodstvu na temelju ovih prethodnih izvještaja”.

151 Što se tiče drugog kriterija, valja istaknuti da na temelju članka L.511–31 CMF-a središnja tijela „poduzimaju sve nužne mjere, osobito kako bi zajamčila likvidnost i solventnost svake od tih institucija i društava kao i cijele mreže” i „zastupaju pred [ACPR-om] kreditne institucije i financijska društva koja su s njima povezana”. Iz toga logički proizlazi da je CMF ovlastio CNCM da zastupa Crédit mutuel pred tijelima zaduženima za bonitetni nadzor nad ispunjavanjem zahtjeva u pogledu solventnosti i likvidnosti. Stoga se drugi kriterij također može smatrati ispunjenim.

152 Što se tiče argumentacije tužitelja o tome da taj uvjet ne može biti ispunjen zato što CNCM ne predstavlja kreditnu instituciju, treba ju odbiti zbog razloga izloženih u točki 106. ove presude.

153 S obzirom na prethodno navedeno, valja odbiti drugi dio drugog tužbenog razloga.

3) Treći dio drugog tužbenog razloga, koji se temelji na povredi članka 10. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 575/2013

154 Tužitelj smatra da je ESB pogrešno utvrdio da je ispunjen uvjet u članku 10. stavku 1. točki (c) Uredbe br. 575/2013.

155 Tužitelj smatra da CNCM nije ovlašten davati upute svojim povezanim društvima u smislu te odredbe u ključnim područjima djelovanja kreditne institucije s obzirom na vrlo općenit tekst korišten u članku L.511–31 CMF-a. Kako bi takva ovlast postojala, bilo je nužno da ju zakonodavac izričito predvidi, kao što je to na primjer učinjeno člankom L.512–107 CMF-a za središnje tijelo grupe BPCE. Usporedba s člankom L.512–56 CMF-a primjenjivim na Crédit mutuel dokazuje da takva ovlast ne postoji u odnosu na njega jer upućivanje na donošenje „nužnih mjera” od strane CNCM-a ne podrazumijeva mogućnost davanja uputa. Osim toga, ta ovlast nije dodijeljena CNCM-u niti na temelju ugovora. Što se tiče ovlasti sankcioniranja koju CNCM izvodi iz članka R.512–24 CMF-a, tužitelj smatra da se iz toga ne može zaključiti da postoji ovlast davanja uputa upravi povezanih institucija. Što se tiče ovlasti sankcioniranja predviđenih u osnivačkom aktu CNCM-a, one su nezakonite.

156 ESB, koji Komisija podupire, zahtijeva da se treći dio drugog tužbenog razloga odbije.

157 Kako bi se provjerilo je li ESB pravilno zaključio da je uvjet u članku 10. stavku 1. točki (c) Uredbe br. 575/2013 ispunjen, valja provjeriti je li uprava CNCM-a ovlaštena davati upute upravi povezanih institucija.

158 U svojem mišljenju Odbor za preispitivanja pozvao se na pravo koje CNCM izvodi iz članka L.511–31 CMF-a, da poduzima „sve nužne mjere, osobito kako bi zajamčio likvidnost i solventnost svake od institucija i društava kao i cijele mreže” te na njegovu dužnost, koja mu je određena na temelju iste odredbe, da osigura „primjenu odredaba zakona i drugih propisa svojstvenih tim institucijama i društvima i da izvršava administrativni, tehnički i financijski nadzor nad njihovom organizacijom i upravljanjem”. Također je istaknuo obvezu unija Crédit mutuela da na temelju članka R.512–20 drugog stavka CMF-a „poštuju osnivačke akte, unutarnje propise, upute i odluke [CNCM-a] i regionalnog saveza kojemu moraju pristupiti”. Naposljetku, istaknuo je postojanje CNCM-ove ovlasti

sankcioniranja. S jedne strane pozvao se na članak R.512–24 CMF-a, koji CNCM-u omogućava da protiv unije koja krši propis na snazi primijeni jednu od sljedećih sankcija: „opomenu, ukor ili brisanje s popisa kreditnih unija” te, s druge strane, na članke 10. i 25. osnivačkog akta CNCM-a, koji mu omogućavaju da isključi savez, uskrati svoje povjerenje predsjedniku saveza ili kreditne unije ili da oduzme odobrenje za rad izvršnom direktoru.

159 Iz ovih odredaba proizlazi povezanost triju elemenata: prvo, dužnosti CNCM-a da osigura osobito likvidnost i solventnost grupe i subjekata od kojih se sastoji kao i ispunjavanje zahtjeva na temelju zakona i drugih propisa, drugo, obveze povezanih institucija da se pridržavaju uputa CNCM-a i, treće, CNCM-ove ovlasti sankcioniranja u odnosu na navedene subjekte. Uvjet iz članka 10. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 575/2013 treba dakle smatrati ispunjenim.

160 Ovaj zaključak ne opovrgava tužiteljev argument koji se temelji na tome da je ovlast davanja uputa koja proizlazi iz osnivačkog akta CNCM-a nezakonita jer bi mu samo CMF mogao dodijeliti takvu ovlast. U tom pogledu valja istaknuti, kao što to ističe Conseil d’État (Državno vijeće, Francuska) u točki 5. svoje presude od 13. prosinca 2016., a na koju se ESB pozvao na raspravi i u odnosu na koju je tužitelj mogao podnijeti svoja očitovanja, da članak R.512–20 drugi stavak CMF-a predviđa da se kreditne unije „moraju obvezati da će poštovati osnivački akt, unutarnje propise, upute i odluke [CNCM-a]”. Također se može primijetiti da je u točki 13. te iste presude Conseil d’État (Državno vijeće) podsjetio da je „[tužitelj] dužan poštovati zahtjeve [CNCM-a] koji djeluje u okviru svojih ovlasti središnjeg tijela”.

161 S obzirom na prethodno navedeno, valja odbiti treći dio te stoga i drugi tužbeni razlog u cijelosti.

2. Treći tužbeni razlog, koji se odnosi na zakonitost članka 2. stavka 3. pobijane odluke i Priloga II –2 toj odluci

162 U okviru svojeg trećeg tužbenog razloga tužitelj smatra da je pobijana odluka u dijelu u kojem mu određuje dodatni regulatorni kapital zahvaćena pogreškom koja se tiče prava i pogreškama u ocjeni te je neproporcionalna.

163 ESB zahtijeva da se ovaj tužbeni razlog odbije.

164 Uvodno valja primijetiti da iz članka 4. stavka 3. osnovne uredbe proizlazi da prilikom provedbe svojih zadaća bonitetnog nadzora ESB predstavlja nadležno tijelo u smislu Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL 2013., L 176, str. 338.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 14., str. 105.) i Uredbe br. 575/2013.

165 Na temelju članka 97. stavka 1. točke (a) Direktive 2013/36 „[u]zimajući u obzir tehničke kriterije iz članka 98., nadležna tijela provjeravaju sustave, strategije, procese i mehanizme koje provode institucije kako bi se uskladile s ovom Direktivom i Uredbom (EU) br. 575/2013 te ocjenjuju […] rizike kojima su institucije izložene ili kojima bi mogle biti izložene”.

166 Minimalni kapitalni zahtjevi u vezi s redovnim osnovnim kapitalom kojim kreditna institucija treba raspolagati konkretizirani su u članku 92. stavku 1. točki (a) Uredbe br. 575/2013, prema kojoj „[p]ridržavajući se članaka 93. i 94., institucije moraju u svakom trenutku ispunjavati sljedeće kapitalne zahtjeve: […] stopa redovnog osnovnog kapitala od 4,5 %”.

167 Ovome valja dodati obvezu iz članka 129. stavka 1. Direktive 2013/36 koji je naslovljen „Zahtjev za održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala” i propisuje:

„Države članice zahtijevaju od institucija da, osim redovnoga osnovnoga kapitala koji se održava radi ispunjavanja kapitalnog zahtjeva određenog člankom 92. Uredbe […] br. 575/2013, održavaju zaštitni sloj za očuvanje kapitala u obliku redovnoga osnovnoga kapitala u iznosu od 2,5 % njihovog ukupnog iznosa izloženosti riziku izračunatom u skladu s člankom 92. stavkom 3. te Uredbe na pojedinačnoj i na konsolidiranoj osnovi, kao što se primjenjuje u skladu s dijelom prvim, glave II. te Uredbe”.

168 Nadalje, iz zajedničkog tumačenja članka 16. stavka 1. točke (c) i stavka 2. točke (a) osnovne uredbe proizlazi da ako iz bonitetne provjere koju ESB provede proizađe da regulatorni kapital i likvidnost koje kreditna institucija održava ne osiguravaju pouzdano upravljanje i pokrivanje njezinih rizika, ESB ima pravo zahtijevati od kreditne institucije da raspolaže regulatornim kapitalom koji je veći od tih minimalnih zahtjeva.

169 U Prilogu II–2 pobijanoj odluci ESB je kapitalne zahtjeve u vezi s tužiteljevim redovnim osnovnim kapitalom utvrdio u visini od 11 %. Kako bi opravdao tu razinu regulatornog kapitala ESB se, među ostalim, pozvao na dodatne rizike koji proizlaze iz mogućeg izlaska iz grupe Crédit mutuel te je smatrao da oni zahtijevaju određivanje dodatnog regulatornog kapitala na temelju članka 16. stavka 1. točke (c) i stavka 2. točke (a) osnovne uredbe.

170 U tom pogledu ESB je istaknuo prijepor između tužitelja i grupe CM11–CIC unutar grupe Crédit mutuel i napomenuo da je zbog njega moguć izlazak tužitelja iz grupe Crédit mutuel.

171 ESB je u bitnome smatrao da bi moguće razdvajanje moglo imati tri vrste posljedica za tužitelja. Kao prvo, to bi utjecalo na njegov poslovni model. U tom se pogledu upućuje na povećanje konkurentskog pritiska s kojim se tužitelj mora suočiti zbog subjekata iz grupe Crédit mutuel kao i na dvojbe u pogledu mogućnosti uporabe žiga Crédit mutuel u slučaju razdvajanja. Kao drugo, razdvajanje bi moglo utjecati na izračun minimalnih zahtjeva u vezi s redovnim osnovnim kapitalom tužitelja zato što on više ne bi mogao primjenjivati napredni, već standardizirani pristup, što bi zahtijevalo povećanje njegovih kapitalnih zahtjeva. Kao treće, to bi razdvajanje moglo također imati utjecaja na tužiteljev profil likvidnosnog rizika jer bi izgubio korist od mehanizma solidarnosti koji postoji unutar Groupe Crédit mutuel. To bi moglo utjecati na njegov vanjski kreditni rejting i posljedično na njegove troškove refinanciranja.

172 Ovaj se tužbeni razlog može podijeliti u tri dijela, od kojih se prvi temelji na pogrešci koja se tiče prava i potječe od toga da je ESB uzeo u obzir događaj za koji tužitelj smatra da nije vjerojatan, to jest njegovo razdvajanje od grupe Crédit mutuel, drugi na pogrešno i neproporcionalno određenom dodatnom regulatornom kapitalu zbog te malo vjerojatne mogućnosti, a treći na tome da određivanje dodatnog regulatornog kapitala predstavlja „prikrivenu kaznu”.

a) Prvi dio trećeg tužbenog razloga, koji se temelji na tome da je ESB pogrešno uzeo u obzir moguće razdvajanje tužitelja od Groupe Crédit mutuel

173 Tužitelj prigovara ESB-u da se oslonio na mogućnost izlaska iz Groupe Crédit mutuel i ističe u biti da je ta mogućnost toliko mala da je zbog toga što je uzeta u obzir pobijana odluka zahvaćena pogreškom koja se tiče prava.

174 U tom pogledu napominje da njegovo razdvajanje od grupe Crédit mutuel zahtijeva izmjenu zakonskih odredbi CMF-a, što nisu predvidjele ni francuske javne vlasti ni sam ESB. Naprotiv, ESB kako u svojem dopisu od 10. studenoga 2014. tako i u pobijanoj odluci zagovara reformu i jačanje uloge CNCM-a.

Stoga sama želja tužitelja da izmijeni strukturu grupe Crédit mutuel u korist bipolarne strukture čija bi oba pola dobila svoje središnje tijelo ne može u izostanku potpore javnih vlasti u korist takve reforme opravdati izmjenu njegovog profila rizika.

175 ESB zahtijeva da se prvi dio trećeg tužbenog razloga odbije.

176 S obzirom na to da tužitelj navodi da je ESB počinio pogrešku koja se tiče prava time što je u obzir uzeo moguće razdvajanje od grupe Crédit mutuel, valja istaknuti da iz samog teksta članka 97. stavka 1. točke (a) Direktive 2013/36 proizlazi da se nadzor koji ESB mora provoditi odnosi na rizike kojima su institucije „izložene ili kojima bi mogle biti izložene”, što nužno zahtijeva da se u obzir uzmu mogući budući događaji koji mogu izmijeniti njihov profil rizika. Zato, oslanjajući se na mogućnost nastanka budućeg događaja, ESB nije počinio nikakvu pogrešku koja se tiče prava.

177 Svojom argumentacijom kojom ESB-u prigovara da je u obzir uzeo mogućnost takvog razdvajanja iako ona nije dovoljno vjerojatna tužitelj u stvarnosti tvrdi da je ESB počinio pogrešku u ocjeni.

178 U tom pogledu, ustaljena je sudska praksa da u slučaju složenih ocjena tijela Unije raspolažu širokom marginom prosudbe u određenim područjima prava Unije, tako da se nadzor suda Unije u pogledu tih ocjena treba nužno ograničiti na provjeru poštovanja pravila koja se odnose na postupak i obrazloženje, materijalne točnosti činjenica i postojanja eventualnih teških i očitih pogreška u ocjeni te zloporaba ovlasti (vidjeti presudu od 2. rujna 2010., Komisija/Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, t. 97. i navedenu sudsku praksu).

179 Međutim, izvršavanje te široke margine prosudbe nije izuzeto iz sudskog nadzora. Tako sud Unije ne treba samo provjeravati materijalnu točnost dokaznih elemenata, njihovu pouzdanost i dosljednost već treba i nadzirati predstavljaju li navedeni elementi skup relevantnih podataka koje treba uzeti u obzir prilikom ocjene složene situacije i provjeriti jesu li oni takve naravi da podupiru zaključke koji su iz njih izvedeni (vidjeti u tom smislu presude od 22. studenoga 2007., Španjolska/Lenzing, C-525/04 P, EU:C:2007:698, t. 57. i od 6. studenoga 2008., Nizozemska/Komisija, C-405/07 P, EU:C:2008:613, t. 55.).

180 Isto tako, u slučaju kad tijelo Unije raspolaže širokom marginom prosudbe, poštovanje jamstava koja dodjeljuje pravni poredak Unije u upravnim postupcima ima još veću važnost. Među tim jamstvima osobito se nalazi obveza nadležne institucije da svoje odluke dovoljno obrazloži. Samo na taj način sud Unije može provjeriti jesu li činjenični i pravni elementi o kojima ovisi primjena diskrecijske ovlasti bili prisutni (vidjeti u tom smislu presude od 21. studenoga 1991., Technische Universität München, C 269/90, EU:C:1991:438, t. 14. i od 9. rujna 2010., Evropaïki Dynamiki/Komisija, T-387/08, neobjavljena, EU:T:2010:377, t. 31.).

181 Valja utvrditi da u ovom slučaju ESB raspolaže takvom širokom marginom prosudbe s obzirom na složenost ocjene razine redovnog osnovnog kapitala koji kreditna institucija mora održavati s obzirom na svoj profil rizika i događaje koji mogu na njega utjecati.

182 Mora se stoga provjeriti je li ESB počinio očitu pogrešku u ocjeni time što je uzeo u obzir mogućnost razdvajanja tužitelja od grupe Crédit mutuel.

183 Temeljni argument koji tužitelj iznosi kako bi pobio mogućnost takvog razdvajanja odnosi se na nužnu intervenciju francuskih javnih vlasti putem izmjene CMF-a koje tomu ne bi bile sklone.

184 Doduše, tužitelj s pravom primjećuje da iz zajedničkog tumačenja članaka L.511–30 i L.511–31 CMF-a proizlazi da mora biti povezan s jednim od središnjih tijela taksativno navedenih u članku L.511–30 CMF-a. Iz toga nužno proizlazi da bi organizirani izlazak tužitelja iz grupe Crédit mutuel zahtijevao izmjenu članka L.511–30 CMF-a kako bi se u njega uključilo središnje tijelo s kojim bi bile povezane kreditne institucije od kojih se tužitelj sastoji.

185 Međutim, činjenica je da je CMF-om CNCM-u priznata ovlast da isključi subjekte povezane s grupom Crédit mutuel. S jedne strane, člankom L.511–31 CMF-a predviđena je, u njegovu petom stavku, mogućnost za središnja tijela da „izriču sankcije predviđene zakonima i drugim propisima koji se odnose na njih”, a u šestom stavku konkretnije mogućnost gubitka svojstva povezane institucije ili društva o čemu „središnje tijelo mora obavijestiti [ACPR], koji odlučuje o odobrenju za rad predmetne institucije ili društva”. S druge strane, iz članka R.512–24 CMF-a proizlazi da „upravni odbor [CNCM-a] može uniji koja krši propise na snazi izreći jednu od sljedećih sankcija: „brisanje s popisa kreditnih unija”, pri čemu su načini izvršavanja te ovlasti sankcioniranja precizirani u članku R.512–25 CMF-a. Ta je ovlast preuzeta u članak 25. osnivačkog akta CNCM-a.

186 S jedne strane, budući da tužitelj predstavlja skup kreditnih unija, ne može se isključiti da se ta ovlast izvršava u odnosu na njega.

187 S druge strane, tužitelj ne osporava postojanje dugog prijepora s grupom CM11–CIC i CNCM-om, koji je ESB istaknuo u pobijanoj odluci. U tom pogledu tužitelj se sam pozvao u svojem dopisu od 17. srpnja 2015. upućenom ESB-u na prijedlog za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva zbog nezakonitog izvlačenja koristi koji je podnio državnom odvjetniku pri Tribunal de grande instance de Paris (Okružni sud u Parizu, Francuska) zbog navodnog sukoba interesa između grupe CM11–CIC i CNCM-a. Isto tako, u prilogu navedenom dopisu tužitelj je istaknuo postupke koje je pokrenuo pred Tribunal de grande instance de Paris (Okružni sud u Parizu) i EUIPO-om kako bi ishodio poništenje nacionalnog žiga i poništenje žiga Europske unije Crédit mutuel čiji je CNCM nositelj.

188 S obzirom na tu posebno konfliktnu situaciju između tužitelja, CNCM-a i grupe CM11–CIC, mogućnost izlaska tužitelja iz grupe Crédit mutuel, čak i ako se članak L.511–30 CMF-a ne izmijeni, ne čini se toliko nevjerojatnom da bi njezino uzimanje u obzir predstavljalo očitu pogrešku ESB-a u ocjeni.

189 Prvi dio trećeg tužbenog razloga stoga treba odbiti.

b) Drugi dio trećeg tužbenog razloga, koji se temelji na pogrešnoj i neproporcionalnoj ocjeni ESB-a o potrebi da tužitelj raspolaže dodatnim regulatornim kapitalom

190 Tužitelj smatra da je ESB pogrešno i neproporcionalno zaključio da mogućnost njegova razdvajanja od grupe Crédit mutuel zahtijeva da raspolaže dodatnim regulatornim kapitalom.

191 ESB zahtijeva da se taj dio trećeg tužbenog razloga odbije.

192 Kao što proizlazi iz točke 171. ove presude, kako bi zaključio da bi razdvajanje tužitelja od grupe Crédit mutuel imalo negativan utjecaj na njegov profil rizika, što zahtijeva da tužitelj drži dodatan regulatorni kapital, ESB je u biti utvrdio tri kategorije razloga.

193 Opći sud smatra dostatnim ispitati osnovanost razloga koji se temelje, s jedne strane, na promjeni tužiteljeva profila likvidnosnog rizika te, s druge strane, na utjecaju promjene metode izračuna njegova regulatornog kapitala.

1) Osnovanost razloga koji se temelji na promjeni tužiteljeva profila likvidnosnog rizika u slučaju razdvajanja od grupe Crédit mutuel

194 Tužitelj smatra da se ESB pogrešno pozvao na utjecaj koji gubitak mehanizma solidarnosti svojstvenog za grupu Crédit mutuel može imati na njegov profil rizika stoga što taj mehanizam ne postoji. Smatra, osim toga, da utjecaj koji smanjenje njegova vanjskog kreditnog rejtinga može imati na njegove troškove refinanciranja može biti samo vrlo ograničen zbog njegova gospodarskog položaja koji je sam po sebi vrlo dobar. Ističe u biti da je njegova stopa preuzetih obveza značajno umanjena, a posljedično i

njegova ovisnost o financijskim tržištima za njegovo refinanciranje. Shodno tomu, smatra da bi smanjenje njegove ocjene za tri stupnja imalo samo zanemarive posljedice na njegove troškove refinanciranja ili na njegov neto rezultat.

195 U tom je pogledu dovoljno istaknuti da, suprotno od onoga što tužitelj smatra u svojim podnescima, a kako je utvrđeno u točkama 135. i 137. ove presude, mehanizam solidarnosti unutar grupe Crédit mutuel postoji.

196 Štoviše, iz izvještaja agencije za kreditni rejting koji se odnosi na tužitelja i koji je ESB dostavio u prilogu B.16 odgovoru na tužbu proizlazi da ocjena koja mu je dodijeljena jest povezana s ocjenom grupe Crédit mutuel. Osim toga, radi utvrđivanja ocjene dodijeljene tužitelju agencija za kreditni rejting pridodala je u tom istom izvještaju važnost postojanja mehanizma solidarnosti unutar grupe Crédit mutuel.

197 Stoga, s obzirom na složen karakter utvrđivanja tužiteljeva profila rizika, ESB nije počinio očitu pogrešku u ocjeni time što je zaključio da gubitak tog mehanizma solidarnosti kao posljedica izlaska iz grupe Crédit mutuel može imati negativan utjecaj na tužiteljev vanjski kreditni rejting i shodno tomu na njegove troškove refinanciranja. U tom pogledu mišljenje tužitelja o visini dodatnih troškova refinanciranja koje bi podrazumijevalo smanjenje njegova kreditnog rejtinga ne može dokazati očitu pogrešnu narav te ocjene.

2) Osnovanost razloga koji se temelji na utjecaju promjene metode izračuna tužiteljeva regulatornog kapitala u slučaju razdvajanja od grupe Crédit mutuel

198 Tužitelj ističe da prijelaz s naprednog pristupa na standardizirani radi izračuna regulatornog kapitala predstavlja samo promjenu instrumenata mjerenja koja ne znači promjenu u postojanju operativnih rizika ili kreditnog rizika s kojima je suočen. Priznajući da bi prijelaz na standardizirani pristup zapravo doveo do automatskog povećanja kapitalnih zahtjeva u vezi s redovnim osnovnim kapitalom, tužitelj smatra da se može nositi s takvim povećanjem. Time što mu pobijana odluka od sada nameće dodatni regulatorni kapital, ona ga lišava slobodnog korištenja jednim dijelom njegova financijskog kapaciteta, što mu uzrokuje tešku štetu te je neproporcionalno.

199 U tom pogledu valja podsjetiti da su Uredbom br. 575/2013 predviđena dva pristupa izračunu minimalnih kapitalnih zahtjeva u vezi s regulatornim kapitalom kreditnih institucija: „standardizirani pristup”, na koji se odnose članci 111. do 141. Uredbe br. 575/2013 i koji se sastoji od mjerenja rizika na standardizirani način, ili „napredni pristup” odnosno „pristup zasnovan na internim rejting-sustavima”, na koji se odnose članci 142. do 191. Uredbe br. 575/2013 i koji se sastoji od korištenja vlastitih modela, pri čemu drugi pristup zahtijeva, na temelju članka 143. Uredbe br. 575/2013, odobrenje nadležnog tijela.

200 Nadalje, budući da se tužitelj poziva na neproporcionalnost preventivnog određivanja dodatnog regulatornog kapitala, valja podsjetiti da u skladu s člankom 5. stavkom 4. UEU-a, na temelju načela proporcionalnosti sadržaj i oblik djelovanja Unije ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Ugovora. Institucije primjenjuju načelo proporcionalnosti kako je utvrđeno u Protokolu o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti priloženom UFEU-u.

201 Na temelju ustaljene sudske prakse, načelo proporcionalnosti, koje je dio općih načela prava Unije, zahtijeva da akti institucija Unije mogu ostvariti legitimne ciljeve koje slijedi zakonodavstvo o kojem je riječ i da ne prelaze granice onoga što je nužno za postizanje tih ciljeva, pri čemu, u slučaju kada postoji izbor između više prikladnih mjera, valja upotrijebiti najmanje ograničavajuću, a uzrokovane nepovoljnosti ne smiju biti neproporcionalne u odnosu na ciljeve koje se želi postići (vidjeti presudu od 4. svibnja 2016., Philip Morris Brands i dr., C-547/14, EU:C:2016:325, t. 165. i navedenu sudsku praksu).

202 Valja također podsjetiti da ocjena proporcionalnosti mjere treba biti u skladu s poštovanjem margine prosudbe koja se može priznati institucijama Unije prilikom njezina donošenja (vidjeti u tom smislu presudu od 12. prosinca 2006., Njemačka/Parlament i Vijeće, C-380/03, EU:C:2006:772, t. 145. i navedenu sudsku praksu).

203 U pobijanoj je odluci ESB u biti slijedio zaključivanje zasnovano na kombinaciji triju čimbenika. Kao prvo, u slučaju izlaska iz grupe Crédit mutuel tužitelj vjerojatno više ne bi bio u mogućnosti koristiti se naprednim pristupom i morao bi se služiti onim standardiziranim. Kao drugo, primjena tog pristupa dovela bi do snižene procjene njegova regulatornog kapitala. Kao treće, on iz toga zaključuje da se tužitelj mora pripremiti na tu situaciju stvarajući prikladne pričuve za regulatorni kapital.

204 Opći sud ističe da tužitelj ne osporava osnovanost prvih dvaju elemenata koje ističe ESB. Nadalje, osobito iz dopisa koji je tužitelj uputio ESB-u 27. ožujka 2015. proizlazi da je on sam sniženje svojeg redovnog osnovnog kapitala kao posljedicu prijelaza s naprednog pristupa za izračun tog kapitala na standardizirani procijenio na 2,8 %.

205 Stoga što je, s jedne strane, zbog razloga izloženih u točkama 184. do 188. ove presude ESB pravilno uzeo u obzir mogućnost izlaska tužitelja iz grupe Crédit mutuel te što je, s druge strane, između stranaka nesporno da bi takav izlazak mogao dovesti do snižene ocjene razine redovnog osnovnog kapitala tužitelja, određivanje dodatnog regulatornog kapitala kako bi se tužitelj mogao nositi s takvom mogućnošću ne temelji se na očitoj pogreški u ocjeni niti je očito neproporcionalno.

206 Iz prethodno iznesenog proizlazi da su i razlozi koji se temelje na promjeni tužiteljeva profila likvidnosnog rizika i oni koji se temelje na utjecaju promjene metode izračuna njegova regulatornog kapitala, u slučaju razdvajanja od grupe Crédit mutuel, dostatni da u dovoljnoj mjeri opravdaju određivanje dodatnog regulatornog kapitala od strane ESB-a. Stoga nije nužno ispitati osnovanost razloga pobijane odluke koji se odnose na utjecaj razdvajanja od grupe Crédit mutuel na poslovni model tužitelja.

207 Stoga valja odbiti drugi dio trećeg tužbenog razloga.

c) Treći dio trećeg tužbenog razloga, koji se temelji na tome da određivanje dodatnog regulatornog kapitala predstavlja prikrivenu kaznu

208 Tužitelj ističe da razina redovnog osnovnog kapitala koja mu je određena pobijanom odlukom ima karakter prikrivene kazne zato što se čini da je njezin cilj „kazniti” ga jer je skrenuo pozornost ESB-a na situaciju unutar grupe Crédit mutuel.

209 ESB osporava da njegova ocjena razine redovnog osnovnog kapitala tužitelja ima karakter prikrivene kazne.

210 Treba istaknuti da takvom argumentacijom tužitelj u biti tvrdi da je pobijana odluka zahvaćena zlouporabom ovlasti.

211 Valja podsjetiti da se, prema ustaljenoj sudskoj praksi, pojam zlouporabe ovlasti odnosi na situaciju u kojoj je upravno tijelo iskoristilo svoje ovlasti za svrhu koja nije ona za koju su joj dodijeljene. Odluka predstavlja zlouporabu ovlasti samo ako na temelju objektivnih, mjerodavnih i suglasnih pokazatelja proizlazi da je to bio njezin cilj (presude od 13. studenoga 1990., Fedesa i dr., C 331/88, EU:C:1990:391, t. 24., i od 9. listopada 2001., Italija/Komisija, C 400/99, EU:C:2001:528, t. 38.). Osim toga, u slučaju više ciljeva koji se žele postići, čak i ako razlozi za donošenje odluke uključuju nevaljan razlog uz valjane razloge, takva odluka ne predstavlja zlouporabu ovlasti s obzirom na to da ne dokida glavni cilj (presude od 21. prosinca 1954., Italija/Visoko tijelo, 2/54, EU:C:1954:8, str. 103. i od 21. rujna 2005., EDP/Komisija, T 87/05, EU:T:2005:333, t. 87.).

212 Što se tiče svrhe zbog koje su ovlasti iz članka 16. stavka 2. osnovne uredbe dodijeljene ESB-u, kao što je izloženo u točki 168. ove presude, ona se osobito sastoji u nužnosti otklanjanja situacije u kojoj regulatorni kapital i likvidnost kreditne institucije ne osiguravaju pouzdano upravljanje i pokrivanje njezinih rizika.

213 S jedne strane, iz ispitivanja prvih dvaju dijelova ovog tužbenog razloga proizlazi da se ESB koristio svojim ovlastima u smislu koji odgovara toj svrsi. S druge strane, tužitelj ne iznosi nikakve objektivne, mjerodavne i suglasne pokazatelje u smislu sudske prakse navedene u točki 211. ove presude kojima bi dokazao da je njegova razina regulatornog kapitala bila određena na način kojim ga se sankcionira.

214 Stoga valja odbiti treći dio trećeg tužbenog razloga i, posljedično, taj tužbeni razlog u cijelosti, kao i ovu tužbu.

IV. Troškovi

215 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da u ovom slučaju tužitelj nije uspio u postupku, valja mu naložiti snošenje vlastitih troškova i troškova ESB-a, sukladno njegovu zahtjevu.

216 U skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika, institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. Komisija će stoga snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (drugo prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. Tužba se odbija.

2. Crédit mutuel Arkéa snosit će vlastite troškove kao i troškove Europske središnje banke (ESB).

3. Europska komisija snosit će vlastite troškove.

Prek Buttigieg Schalin

Berke Costeira

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 13. prosinca 2017.

Potpisi

Sadržaj

I. Okolnosti spora 2

II. Postupak i zahtjevi stranaka 3

III. Pravo 4

A. Dopuštenost tužbe 4

1. Pravilnost punomoći izdane tužiteljevim savjetnicima 5

2. Tužiteljeva aktivna procesna legitimacija za osporavanje članka 2. stavka 1. pobijane odluke i Priloga I. toj odluci 5

3. Tužiteljev pravni interes za osporavanje pobijane odluke 6

B. Meritum 7

1. Prvi i drugi tužbeni razlog, koji se odnose na zakonitost članka 2. stavka 1. pobijane odluke i Priloga I. toj odluci 7

a) Teleološko i kontekstualno tumačenje članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u 8

b) Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na činjenici da CNCM nema svojstvo kreditne institucije 10

1) Pitanje proizlazi li iz članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u da središnje tijelo mora biti kreditna institucija 11

2) Pitanje proizlazi li iz članka 10. Uredbe br. 575/2013 da središnje tijelo mora biti kreditna institucija 12

c) Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na nepostojanju nadzirane grupe u smislu članka 2. stavka 21. točke (c) Okvirne uredbe o SSM-u i članka 10. Uredbe br. 575/2013 13

1) Prvi dio drugog tužbenog razloga, koji se temelji na povredi članka 10. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 575/2013 14

2) Drugi dio drugog tužbenog razloga, koji se temelji na povredi članka 10. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 575/2013 17

3) Treći dio drugog tužbenog razloga, koji se temelji na povredi članka 10. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 575/2013 18

2. Treći tužbeni razlog, koji se odnosi na zakonitost članka 2. stavka 3. pobijane odluke i Priloga II –2 toj odluci 19

a) Prvi dio trećeg tužbenog razloga, koji se temelji na tome da je ESB pogrešno uzeo u obzir moguće razdvajanje tužitelja od Groupe Crédit mutuel 20

b) Drugi dio trećeg tužbenog razloga, koji se temelji na pogrešnoj i neproporcionalnoj ocjeni ESB-a o potrebi da tužitelj raspolaže dodatnim regulatornim kapitalom 22

1) Osnovanost razloga koji se temelji na promjeni tužiteljeva profila likvidnosnog rizika u slučaju razdvajanja od grupe Crédit mutuel 22

2) Osnovanost razloga koji se temelji na utjecaju promjene metode izračuna tužiteljeva regulatornog kapitala u slučaju razdvajanja od grupe Crédit mutuel 23

c) Treći dio trećeg tužbenog razloga, koji se temelji na tome da određivanje dodatnog regulatornog kapitala predstavlja prikrivenu kaznu 24

IV. Troškovi 25